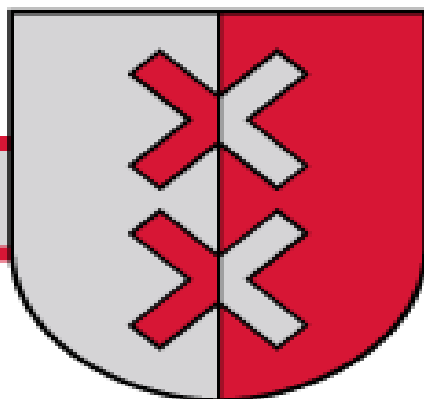

**JAUNPIEBALGAS NOVADA
JAUNATNES POLITIKAS
STRATĒGIJA
2019. – 2023. GADAM**

Izstrādātājs:

Bērnu un jauniešu iniciatīvu centra

“Tagad” vadītāja

Lelde Grobiņa

Jaunpiebalgas novada pašvaldība

2018

Saturs

TERMINU UN SAĪSINĀJUMU SKAIDROJUMS	3
IEVADS	4
I DAĻA.....	5
PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE	5
1. VISPĀRĒJĀ INFORMĀCIJA PAR PAŠVALDĪBU	5
2. INSTITUCIONĀLĀ SISTĒMA DARBA AR JAUNATNI ĪSTENOŠANAI UN DARBA AR JAUNATNI KOORDINĀCIJA.	7
2.1. Bērnu un jauniešu iniciatīvu centrs "Tagad" Jaunpiebalgas pagastā.	7
2.2. Jauniešu interešu centrs "GVD" (gribu - varu - daru) Zosēnu pagastā.	8
3. DARBA AR JAUNATNI STRATĒĢISKĀ PLĀNOŠANA.....	9
3.1. Jaunpiebalgas novada jaunatnes politikas stratēģijas uzdevumi.	9
3.2. Jaunpiebalgas novada jaunatnes politikas stratēģijas nepieciešamības pamatojums.	9
4. PAŠVALDĪBAS BUDŽETS DARBAM AR JAUNATNI.....	10
5. JAUNIEŠU INFORMĒTĪBAS PALIELINĀŠANA UN IZPRATNE PAR JAUNATNI.....	10
5.1. Pašreizējā situācija.	11
6. JAUNIEŠU LĪDZDALĪBA LĒMUMU PIENĒMŠANĀ UN DALĪBA JAUNATNES ORGANIZĀCIJĀS VAI JAUNIEŠU INICIATĪVU GRUPĀS	12
6.1. Esošā situācija.	12
7. JAUNIEŠU BRĪVĀ LAIKA LIETDERĪGA IZMANTOŠANA	13
7.1. Esošā situācija.	13
8. JAUNIEŠU SOCIĀLĀ AIZSARDZĪBA.....	15
8.1. Esošā situācija.	15
9. SABIEDRISKĀ KĀRTĪBA UN DROŠĪBA, JAUNIEŠU RĪCĪBAS ATBILSTĪBA TIESISKĀM VAI TIKUMISKĀM NORMĀM	16
9.1. Esošā situācija	16
10. JAUNIEŠU NODARBINĀTĪBA.....	18
10.1. Esošā situācija.	18
11. JAUNIEŠU VESELĪBA UN VESELĪGS DZĪVESVEIDS	19
11.1. Esošā situācija.	19
SVID ANALĪZE	20
II DAĻA – STRATĒĢISKĀ DAĻA	26
1. VĪZIJA.....	26
2. MĒRĶIS	26
3. PRIORITĀTES.....	26
4. RĪCĪBAS PLĀNS.....	27
5. JAUNPIEBALGAS NOVADA DARBA AR JAUNATNI DATU ANALĪZE.....	30

TERMINU UN SAĪSINĀJUMU SKAIDROJUMS

Jaunietis - persona vecumā no 13-25 gadu vecumam.

Jaunatne - demogrāfiskā grupa vecumā no 13-25 gadiem.

Jaunatnes politika - mērķtiecīgu darbību kopums visās valsts politikas jomās, kas veicina jauniešu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu.

Darbs ar jaunatni - uz jaunatni vērstu rīcību kopums, ietverot aktivitātes, kas nodrošina iespējas jauniešu attīstībai un integrācijai sabiedrībā un kuru veic jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītās personas un jaunatnes darbinieki. Programmas izpratnē par darbu ar jaunatni netiek uzskatīta vispārējā izglītība, interešu izglītība, profesionālās ievirzes izglītība un mērķtiecīgas sporta aktivitātes.

Jauniešu centrs - viens no pašvaldības darba ar jaunatni īstenošanas instrumentiem un institucionālās sistēmas darbam ar jaunatni sastāvdaļām.

Jaunatnes lietu speciālists - persona, kas plāno, veic un koordinē darbu ar jaunatni.

Jaunatnes darbinieks - speciālists, kurš atbilstoši savai profesionālajai kompetencei sekmē jauniešu attīstību un integrāciju sabiedrībā notiekošajos procesos.

Jauniešu brīvprātīgais darbs - darbs bez atlīdzības (arī pakalpojumu sniegšana), ko veic jaunietis, nestājoties darba tiesiskajās attiecībās.

Neformālā izglītība - jebkura ārpus formālās izglītības organizēta jauniešu izglītojoša darbība. Tā papildina formālo izglītību, nodrošinot to iemaņu un prasmju apguvi, kas nepieciešamas sociāli un ekonomiski aktīvam pilsonim, kas spēj integrēties sabiedrībā un darba tirgū.

ES - Eiropas Savienība

JND - Jaunpiebalgas novada dome

BJIC - Bērnu un jauniešu iniciatīvu centrs

JIC – jauniešu interešu centrs

NVO - nevalstiskās organizācijas

IEVADS

Jaunpiebalgas novada jaunatnes politikas stratēģija (turpmāk tekstā – Stratēģija) ir vidējā termiņa plānošanas dokuments 2019. – 2023. gadam, kas nosaka darbu ar jaunatni attīstības prioritātes, rīcības virzienus un uzdevumus, kā arī to īstenošanai nepieciešamos un finanšu resursus ilgtermiņa mērķu sasniegšanai.

Stratēģijas izstrāde veikta pamatojoties uz:

- 01.01.2009. likumu „Jaunatnes likums”;
- Jaunatnes politikas pamatnostādņem 2009.- 2018.gadam.

Jaunpiebalgas novada jaunatnes politikas stratēģija ir izstrādāta ņemot vērā Jaunpiebalgas novada ilgtermiņa attīstības stratēģiju un Jaunpiebalgas novada attīstības programmu.

Stratēģija sastāv no 2 daļām. Pirmajā daļā veikta novada pašreizējās situācijas un SVID analīze. Balstoties uz pašreizējās situācijas analīzes rezultātiem, otrajā daļā ir noformulēti mērķi un vīzija. Otrās daļas beigās iekļauts darbības plāns.

Informācijas iegūšanai izmantoti pašvaldības dati, speciālistu sagatavotā informācija, diskusijas ar speciālistiem un jauniešiem, kā arī jauniešu aptaujas rezultāti.

Jaunatnes politikas stratēģija ir izstrādāta Eiropas Savienības programmas „ERASMUS+” projekta „Jaunatnes politikas stratēģijas izstrāde” (Nr. 2016-1-LV02-KA347-001061) ietvaros.

Šis projekts tika finansēts ar Eiropas Komisijas atbalstu. Šī publikācija atspoguļo vienīgi autora uzskatus, un Komisijai nevar uzlikt atbildību par tajā ietvertās informācijas jebkuru iespējamo izlietojumu.

I DAĻA

PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

1. VISPĀRĒJĀ INFORMĀCIJA PAR PAŠVALDĪBU

1	Pašvaldības nosaukums	Jaunpiebalgas novada dome
2	Teritorijas lielums (km ²)	250,9 km ²
3	Iedzīvotāju skaits	2429
4	Jauniešu (13-25 gadu vecumā) skaits pašvaldībā (oficiālā statistika)	376 (2017/2018)
5	Jauniešu skaits pašvaldībā attiecībā pret pārējiem iedzīvotājiem (procentuālais iedalījums)	10,5
6	Reģistrēto biedrību un nodibinājumu skaits, kuras darbojas pašvaldībā (ja iespējams norādīt)	"MK-Piebalga", "Piebalgas Latviešu biedrība", "Solis Piebalgā", "Jaunpiebalgas attīstības fonds", "Gaujas fonds", "Attīstība JP"
7	Jaunatnes organizāciju ¹ skaits pašvaldībā	-
8	Biedrību un nodibinājumu skaits, atsevišķi norādot jaunatnes organizācijas, ar kurām pašvaldība sadarbojas	Jaunpiebalgas lietišķās un tēlotājas mākslas studija "Piebaldzēni", Nodibinājums „Solis Piebalgā”, "Gaujas fonds", "Piebalgas Latviešu biedrība"
9	Izglītības iestāžu skaits un izglītojamo skaits:	Jaunpiebalgas vidusskola, ~400 izglītojamie
	9.1. Pirmsskolas izglītības iestādes/ izglītojamo skaits	Jaunpiebalgas vidusskola
	9.2. Vispārīzglītojošās skolas:	Jaunpiebalgas vidusskola:
	9.2.1. Pamatskolas / izglītojamo skaits 9.2.2. Vidusskolas / izglītojamo skaits	9.2.1. ~200 9.2.2. ~200
10	Skolēnu / studentu skaits uz 10 000 iedzīvotāju	~256
11	Jauniešu bezdarbnieku skaits (no visiem bezdarbniekiem, procentuāli)	Kopējais bezdarbnieku skaits - 66
12	Jauno uzņēmēju (līdz 25 gadiem) skaits (ja iespējams norādīt)	Vidēji 10
13	Ievēlēto jauniešu (līdz 25 gadiem) skaits pašvaldības domē, padomē	1
14	Pašvaldības tiesībsargājošo institūciju redzeslokā esošo jauniešu skaits un procentuāla attiecība pret kopējo jauniešu skaitu	-
15	Jauniešu izdarītie likumpārkāpumi pašvaldībā	Mazāk par 10

¹ Atbilstoši Jaunatnes likumā ietvertajiem kritērijiem, 6.pants.

attiecībā pret kopējo noziedzīgo nodarījumu skaitu
--

Jaunpiebalgas novads atrodas Vidzemes Centrālās augstienes vidienē, bijušā Cēsu rajona teritorijā. Tajā ietilpst Jaunpiebalgas un Zosēnu pagasti. Apdzīvotas vietas – Jaunpiebalga, Melnbārži un Abrupe. Novada teritorijas reljefu veido pauguri, gravas, ielejas, ezeri un upes, tajā skaitā caur abiem pagastiem vijas Latvijas garākā upe – Gauja. Jaunpiebalgas novads robežojas ar Vecpiebalgas, Raunas, Gulbenes un Madonas novadiem. Novada centra – Jaunpiebalgas – attālums no Rīgas ir 140 km, no Valmieras – 85 km, no Cēsīm – 60 km.

Teritorijā darbojas **Jaunpiebalgas vidusskola** un **Jaunpiebalgas Mūzikas un mākslas skola**, kura piesaista audzēkņus no tuvējās apkārtnes.

Darbojas Jaunpiebalgas reģionālā **Tautskola** un **Lietišķās un tēlotājmākslas studijā “Piebaldzēns”**.

Jaunieši sevi var pilnveidot dažādās **sporta** aktivitātēs, kā, piemēram, regbijā, futbolā, pludmales volejbolā un katru darba dienu apmeklēt **Bērnu un jauniešu iniciatīvu centru “Tagad”**. Zosēnu pagastā ir jauniešu interešu centrs **“GVD”**.

Novadā darbojas divi **kultūras nami**, divas **bibliotēkas**. Par sociālo atbalstu novadā rūpējas **Sociālais dienests**, kurš piedāvā nodarbības dažādām atbalsta grupām, kā arī **psihologa** pakalpojumu u.c.

Par **veselības aprūpi** novadā rūpējas divas ģimenes ārstes, darbojas Zosēnu pagasta feldšerpunkts un SIA “Jaunpiebalgas pašvaldības ambulance” (zobārstniecības pakalpojumi).

Sabiedriskais transports ir samērā slikts, jo novada iedzīvotāji no Jaunpiebalgas var nokļūt tikai uz Rīgu, Smilteni un Cēsīm.

Perspektīvās darbības jomas lauksaimniecība, amatniecība, mājražošana. Šodien Jaunpiebalgā turpinās sentēvu iesāktās ražošanas tradīcijas. Lielākie uzņēmumi SIA „Piebalgas alus”, SIA „Wenden Furniture”, SIA „Mežogles”, SIA „Gaujas kalns”, z/s “Uzvaras kalns”, z/s “Vecjēci”, z/s “Lejas Kleivas”, z/s “Jaunķūģi”, LPKS “Piebalga”, SIA “Virde”.

Galvenais lauksaimnieciskās ražošanas veids novadā ir piena lopkopība, blakus tai attīstās tādas nozares kā gaļas liellopu audzēšana, aitkopība, biškopība, augļkopība un lauku tūrisms. Sīkstī pie zemes turas bioloģiskās produkcijas, piena un gaļas ražotāji lielākās un mazākās zemnieku saimniecībās.

Lielākās lopkopības saimniecības: z/s Uzvaraskalns, z/s Lejas Jēci, z/s Lejas Pentuļi, z/s Vecķūģi, z/s Mazrempi, z/s Jaunķūģi, z/s Maznaukšēni, z/s Jaunzīdeņi, z/s Kalna Skubiņi, z/s Jaunskanuļi, z/s Kalēji, z/s Jaunmauragi, z/s Jaunķenci, z/s Veckurmi, z/s Rīti, z/s Gaujas Magonas, z/s Dārzi, z/s Slāķi, z/s Lejas Slāķi, z/s Jaunzeikari, z/s Kalna Skrasti, z/s Vidus Zeikari, z/s Kalnanēķeni, z/s Rudiņi, z/s Vecpaupi, z/s Lejas Kleivas, z/s Jaunkleivas, z/s Kalna Jaunskrāģi, z/s Vecnaukšēni, z/s Kalna Ķūģi, p/s Mazrempi, z/s Stalkas, z/s Vec-Mauragi. Ar aitkopību nodarbojas: z/s Jāņkalns, z/s Lielmežs un z/s Mazvieķi. Lielākās bišu dravas novadā: z/s Dzirkstiņi, z/s Ligzdiņas, z/s Jēpe, z/s Spulgas, z/s Galdiņi.

2. INSTITUCIONĀLĀ SISTĒMA DARBA AR JAUNATNI ĪSTENOŠANAI UN DARBA AR JAUNATNI KOORDINĀCIJA.

Jaunatnes likums nosaka, ka pašvaldība, pildot savas funkcijas, piedalās valsts jaunatnes politikas īstenošanā. Tāpat arī Jaunatnes likumā ir noteikts, ka pašvaldība var izveidot institucionālu sistēmu, lai nodrošinātu darbu ar jaunatni, nosakot atbildīgo institūciju vai ieceļot jaunatnes lietu speciālistu — personu, kas plāno, veic un koordinē darbu ar jaunatni, izveidojot jaunatnes lietu konsultatīvo komisiju vai paredzot citu kārtību, kādā veicams darbs ar jaunatni.

Šobrīd nav skaidras definīcijas “Jaunatnes lietu speciālists” (JSL) izpratnei un pielietojumam praksē: plānot un koordinēt, bet “Jaunatnes darbinieks”: organizēt un īstenot. BJIC “Tagad” ir 1 darbinieks – vadītājs, veic abu definīciju darba pienākumus. JC “GVD” vada interešu pulciņa skolotāja, veic jaunatnes darbinieka funkciju.

Jaunpiebalgas novadā darbojas Bērnu un jauniešu iniciatīvu centrs “Tagad” Jaunpiebalgas pagastā un jauniešu interešu centrs “GVD” Zosēnu pagastā.

BJIC “Tagad” apmeklētāji pārsvarā ir 5 – 18 g.v. bērni un jaunieši, dienā vidēji 20 – 30 apmeklētāji.

Organizējot diskusijas ar speciālistiem no Jaunpiebalgas novada, kuriem ir tieša saskarsme ar mērķauditoriju, tika secināts:

1. trūkst sistēmas, kā strādāt ar jauniešiem virs 18g.
2. nepieciešams veidot jauniešu domi jauniešiem virs 18g.
3. vajag attīstīt «Jauniešu klubu» caur Jaunpiebalgas kultūras namu.
4. nepieciešams atbalstīt Jauniešu apmaiņas, Brīvprātīgo darbu – programmas “Erasmus+” ietvaros.
5. svarīgi reizi gadā veikt pētījums, kas nepieciešams/interesē mērķauditorijai.
6. veidot studentu atlaides pasākumiem Jaunpiebalgā.
7. veicināt starpinstitucionālu sadarbību pasākumu bagātināšanai.
8. skolēnu pašpārvalde jāorganizē tā, lai tai veidotos sadarbība ar JND.
9. jāmeklē iespēja jaunatnes lietu speciālista piesaistei.
10. Jāattīsta pagastu struktūrvienību sadarbība (BJIC “Tagad”, JIC “GVD”).

2.1. Bērnu un jauniešu iniciatīvu centrs “Tagad” Jaunpiebalgas pagastā.

BJIC “Tagad” apmeklētāji pārsvarā ir 5 – 18 g. v. bērni un jaunieši, dienā vidēji 20 – 30 apmeklētāji. Tiek veikta uzskaitē.

BJIC “Tagad” darba laiks ir katru darba dienu no plkst. 9.00 – 17.00, bet darba laiks var mainīties atkarībā no organizētajiem pasākumiem.

BJIC darbības uzdevumi:

1. nodrošināt jauniešiem lietderīga brīvā laika izmantošanas iespējas;
2. sekmēt jauniešiem nepieciešamo zināšanu un prasmju apgūšanu ārpus formālās un interešu izglītības, īstenojot dažādus neformālās izglītības pasākumus, projektus un programmas;
3. radīt labvēlīgus apstākļus jauniešu intelektuālai un radošai attīstībai;
4. nodrošināt nepieciešamo atbalstu jauniešu iniciatīvām;
5. sekmēt jauniešu līdzdalību jaunatnes organizācijās, jauniešu iniciatīvu grupās un brīvprātīgajā darbā;
6. nodrošināt piekļuvi jauniešu vajadzībām un interesēm atbilstoši informācijai;
7. sekmēt sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu iekļaušanu vienaudžu vidū;
8. sekmēt starpkultūru dialogu jauniešu mērķauditorijā;
9. organizēt jauniešu individuālās un grupu konsultācijas par jauniešiem aktuālām tēmām;
10. veicināt sadarbību starp Centru un darbā ar jaunatni iesaistītajām personām vietējā, reģionālā, valsts un starptautiskā mērogā;
11. informēt sabiedrību par Centra darbību; sekmēt pašvaldības jauniešu iesaistīšanos vietēja, reģionāla, valsts un starptautiska mēroga pasākumos, projektos un programmās jaunatnes jomā.

2.2. Jauniešu interešu centrs “GVD” (gribu - varu - daru) Zosēnu pagastā.

JC darbības uzdevumi:

1. Nodrošināt bērniem un jauniešiem lietderīga brīvā laika izmantošanas iespējas;
2. Radīt labvēlīgus apstākļus bērnu un jauniešu intelektuālai un radošai attīstībai;
3. Nodrošināt piekļuvi bērnu un jauniešu vajadzībām un interesēm atbilstoši informācijai;
4. Bērnu un jauniešu prasmju, spēju attīstīšana un pozitīvu attieksmju veidošana atbilstoši viņu vecumam, interesēm un vajadzībām;
5. Atbalstīt un veicināt jauniešu iniciatīvas, kā arī iesaistīt jauniešus savas dzīves veidošanā, izmantojot neformālās izglītības aktivitātes un projektus.

JC darba laiks:

P 18.00 – 20.00

T 18.00 – 20.00

P 18.00 – 20.00

3. DARBA AR JAUNATNI STRATĒĢISKĀ PLĀNOŠANA

Viens no būtiskiem rādītājiem mērķtiecīgas un ilgtspējīgas politikas īstenošanā ir esošie politikas plānošanas dokumenti (programmas, rīcības plāni u.c.). Pašvaldība var izstrādāt un ieviest vietēja līmeņa politikas plānošanas dokumentus jaunatnes politikas jomā, tāpat pašvaldība var risināt šos jautājumus pašvaldības attīstības programmā.

Jaunatne ir sabiedrības nākotne jeb nācīgas attīstības spogulis. Tāpēc iedziļināties, izprast un atbilstoši rīkoties ir mūsu atbildība. Jaunatnes politika ir mērķtiecīgu darbību kopums visās valsts politikas jomās, kas veicina jauniešu kā sabiedrības locekļu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu. Pašvaldība, pildot savas funkcijas, piedalās valsts jaunatnes politikas īstenošanā, pamatojoties uz Jaunatnes likuma 5. panta pirmo daļu, kas nosaka, ka pašvaldības kompetence ir plānot darbu ar jaunatni, izstrādājot pašvaldības jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus, un nodrošināt institucionālu sistēmu darbam ar jaunatni.

3.1. Jaunpiebalgas novada jaunatnes politikas stratēģijas uzdevumi.

Stratēģijas īstenošanā ir iesaistītas pašvaldības iestādes, speciālisti, kas veic darbu ar jaunatni. Jaunpiebalgas novada jaunatnes politikas stratēģija ir pirmais jaunatnes lietu plānošanas dokuments novadā. Dokumenta galvenie uzdevumi ir:

1. definēt mērķus jaunatnes jautājumos un noteikt prioritātes;
2. uzlabot atbalsta sistēmas darbību darbam ar jauniešiem Jaunpiebalgas novadā.

3.2. Jaunpiebalgas novada jaunatnes politikas stratēģijas nepieciešamības pamatojums.

2017. gadā sākts darbs pie Jaunpiebalgas novada jaunatnes politikas stratēģijas izstrādes, tas tika cieši saistīts ar jauniešu interesēm. Izstrādājot priekšlikumus jaunatnes jomā, darba grupā iesaistītās personas izanalizēja gan stiprās, gan vājās puses, kurām nepieciešams pievērst uzmanību.

Jaunpiebalgas novada jaunatnes politikas stratēģija nepieciešama, lai:

1. veidotu darbu ar jaunatni sistemātisku un plānveidīgu organizāciju, sadarbojoties ar dažādām organizācijām visā novada teritorijā;
2. noteiktu pašvaldības prioritātes un mērķus darbam ar jaunatni;
3. pamatotu finanšu nepieciešamību darbam ar jaunatni;
4. skaidri nodefinētu principus jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanai.

4. PAŠVALDĪBAS BUDŽETS DARBAM AR JAUNATNI

Efektīvi īstenojot jaunatnes politiku, ieguldītie resursi var nebūt lieli, bet tos ir nepieciešams ieguldīt mērķtiecīgi, atbilstoši pašvaldības darba ar jaunatni stratēģijai. Mērķis ir izvērtēt ieguldītos resursus darba ar jaunatni īstenošanā un salīdzināt izdevumu efektivitāti.

Nepieciešams attīstīt pakalpojumu piedāvājumu – piesaistīt speciālistus jaunatnes jomā – tādējādi celsies sabiedrības sociālā atbildība un līdzatbildība.

Jaunatnes politikas plānošanas dokuments ir nepieciešams, lai tas būtu kā pamats investīciju piesaistei no pašvaldības kopējā budžeta, lai sekotu darba ar jauniešiem veiksmīgai izpildei un būtu kā instruments papildus finanšu līdzekļu piesaistei vairākiem partneriem ES fondu apguvei.

Nepieciešams piesaistīt speciālistu ES projektu apguvei. -

JNP atsevišķi nav izveidots budžets darbam ar jaunatni. JC ir struktūrvienības pagastu pārvaldēs. Līdz ar to JC pieprasījumu finansējumam (budžeta plānu) iesniedz pārvaldei, kura budžeta plānu iesniedz domē un lūdz deputātiem domes sēdēs izskatīt jautājumus par finansējumu piešķiršanu. Budžeta pamatā ir atspoguļotas jauniešu iniciatīvas un mērķi un gada plāni, ko JC plāno īstenot. Pašvaldība nodrošina atalgojumu JC vadītājiem. Pašvaldība JC atbalsta ar līdzfinansējumiem, ja kāds centrs piedalās projektu konkursos.

Pašvaldības atbalsts līdzfinansējuma nodrošināšanai projektu realizēšanai ir stabils un varētu pieaugt. Pašvaldībā nav izstrādāta vienota atalgojuma sistēma personālam, kas veic darbu ar jaunatni.

Īstenojot plānu, paredzēts izstrādāt jaunu sistēmu jaunatnes lietām veicamo aktivitāšu koordinēšanai pašvaldības teritorijā, tai skaitā finanšu līdzekļu sadalījumu radošo darbnīcu un neformālās izglītības pasākumu organizēšanai, pedagogu, piesaistīto speciālistu un personāla atalgojumam, infrastruktūras, materiālās bāzes uzturēšanai un dažādu pasākumu organizēšanai. Līdz ar to paredzamas izmaiņas gan pašvaldības, tai skaitā pagastu, pamatbudžetos paredzētajā finansējumā.

Izstrādājot ikgadējo pasākumu plānu, nepieciešams paredzēt finansējumu tā realizēšanai, kā arī ES vai citu fondu projektu līdzfinansēšanai, atbilstoši pašvaldības iespējām.

Tā kā Jaunpiebalgas novada Ilgtspējīgas Attīstības stratēģijas viena no prioritātēm ir CILVĒKRESURSU ATTĪSTĪBA, PIESAISTE UN SAGLABĀŠANA, tad viena no nozīmīgajiem faktoriem iedzīvotāju piesaistei pašvaldības teritorijai ir sakārtota infrastruktūra darbam ar jaunatni.

5. JAUNIEŠU INFORMĒTĪBAS PALIELINĀŠANA UN IZPRATNE PAR JAUNATNI

Viens no būtiskākajiem aspektiem jaunatnes politikas īstenošanā ir informācija. Pirmkārt, pašvaldības jaunatnes politikas īstenošanā ir nepieciešams nodrošināt pietiekamas un kvalitatīvas zināšanas par jauniešiem un jauniešu situāciju pašvaldībā, un otrkārt, lai panāktu jauniešu līdzdalību un aktivitāti, ir nepieciešams nodrošināt jauniešiem iespējas saņemt nepieciešamo informāciju attiecīgā kvalitātē un kvantitātē. Pastāv dažādas iespējas, kā pašvaldībā iegūt nepieciešamo informāciju par jauniešiem, piemēram, dažādas aptaujas, dažādu institūciju un pašu jauniešu ziņojumi pašvaldībai. Tāpat arī pastāv dažādas iespējas nodrošināt jauniešiem

nepieciešamo informāciju un informācijas pieejamību jauniešiem. Šīs sadaļas mērķis ir radīt priekšstatu par pašvaldības aktivitātēm informācijas jomā. Labākas zināšanas un izpratne par jauniešiem, kā arī informācijas apmaiņa jauniešiem ir ne tikai būtisks virziens pašvaldību jaunatnes politikā, bet arī valsts līmenī ir viens no būtiskākajiem aspektiem, tāpat kā tā ir viena no Eiropas Savienības sadarbības jaunatnes politikas jomā ietvara prioritātēm.

5.1. Pašreizējā situācija.

Par novada aktualitātēm, pasākumiem un notikumiem, kā arī par plānoto un paveikto dažādās pašvaldības darba jomās un par valsts un Eiropas Savienības finansējuma piesaisti regulāri tiek sagatavota informācija Jaunpiebalgas novada domes mājas lapā www.jaunpiebalga.lv.

Informācija par Jaunpiebalgas novadam būtisko, t.sk., par pašvaldības lēmumiem, saistošiem noteikumiem, tiek atspoguļota arī novada informatīvajā izdevumā „Avīze Piebaldzēniem”, kas tiek izdota vienu reizi mēnesī, un tā tirāža ir 800 eksemplāru. Izdevumu bez maksas var saņemt katra Jaunpiebalgas novada ģimene. Visi informatīvā izdevuma „Avīze Piebaldzēniem” numuri publicēti mājas lapā www.jaunpiebalga.lv.

Turpinās laba sadarbība ar reģionālo laikrakstu „Druva”, kur sabiedrība tiek informēta par aktualitātēm Jaunpiebalgas novadā. Tāpat ar preses, reizēm arī ar radio, ziņu aģentūru un interneta portālu starpniecību, tiek nodrošināta publicitāte visiem nozīmīgiem novada pasākumiem, projektiem un norisēm. Jaunpiebalgas un Zosēnu pagastu bibliotēkās tiek nodrošināts bezmaksas internets, tā kā jebkuram interesantam ir iespēja aplūkot gan Jaunpiebalgas novada mājas lapu un informatīvo izdevumu „Avīze Piebaldzēniem”, gan citus interneta resursus, kuros pieejama informācija par novadu un pašvaldību.

Jaunpiebalgas novada domes un komiteju sēdes ir atklātas un tajās ļauts piedalīties jebkuram no iedzīvotājiem vai interesentiem.

Veicot aptauju un organizējot diskusijas jauniešiem, kā darboties spējīga tiek atzīta:

1. informācija pieejamajos ziņojuma dēļos,
2. informācija Instagram bildēs – par notiekošo novadā,
3. informācijas pieejamība novada JC,
4. Jaunpiebalgas novada mājas lapā, sadaļā “Jauniešiem”,
5. Personīga informācijas nodošana skolā – audzināšanas stundās vai citos audzinātāju pielietotos veidos,
6. E-klase kā informācijas nodošana,
7. Skolēnu pašpārvalde – instruments informācijas nodošanai,
8. “Apaļā galda diskusijas” – 1x mēnesī ar informācijas nodošanu jauniešu līderiem,
9. Novada avīze,
10. Skolas avīze (šobrīd netiek organizēta)
11. Facebook iespēju izmantošana – “Jaunpiebalgas ziņojumu dēlis”, “Mūsu Piebalga”,
12. Bukletu izplatīšana ar jauniešiem aktuālu informāciju.

6. JAUNIEŠU LĪDZDALĪBA LĒMUMU PIENĒMŠANĀ UN DALĪBA JAUNATNES ORGANIZĀCIJĀS VAI JAUNIEŠU INICIATĪVU GRUPĀS

Jauniešu līdzdalība un dažādas iniciatīvas ir viens no galvenajiem jaunatnes politikas rādītājiem. Pašvaldības, nodrošinot jauniešu līdzdalību un iniciatīvu īstenošanas iespējas, pirmkārt, tiek veicināta jauniešu izaugsme, un otrkārt, tiek mazināta jauniešu antisociāla uzvedība. Tāpat jauniešu līdzdalības un iniciatīvu atbalsts veicina ne tikai jauniešu izaugsmi, bet arī pašvaldības attīstību, ņemot vērā, ka jaunieši bieži vien var nākt klajā ar inovatīviem un radošiem risinājumiem dažādām problēmām. Tāpat arī viens no principiem Eiropas Savienības sadarbības ietvara jaunatnes politikas jomā ir „nekas par jauniešiem bez jauniešiem”. Pašvaldības savā darbībā nodrošina jaunatnes organizācijām un jauniešu iniciatīvu grupām iespēju iesaistīties jaunatnes politiku ietekmējošu lēmumu apspriešanā pirms to pieņemšanas.

6.1. Esošā situācija.

Jaunpiebalgas vidusskolā darbojas skolēnu pašpārvalde. Nepieciešams sekmēt jauniešu iniciatīvu grupu darbību, veikt konsultācijas ar jauniešiem, tajā skaitā īstenojot pasākumus, lai risinātu problēmas ar jauniešu piedāvātiem inovatīviem problēmu risinājumiem. Pašvaldība nodrošināja jauniešiem iespēju iesaistīties jaunatnes politiku un jauniešu lēmumu apspriešanā pirms to pieņemšanas, izstrādājot Jaunpiebalgas novada jaunatnes politikas stratēģiju. Tiek organizēts godināšanas pasākumā “Gada cilvēks”, kur ietilps nominācija “Gada jaunietis”.

Diskusijās ar speciālistiem tika secināts, ka jauniešiem jādod iespēja ietekmēt procesus, jo šobrīd process nedarbojas pietiekoši rezultatīvi. Skolēnu pašpārvaldē vajadzētu nodrošināt pēctecību, pārskatīt darbību un vēlēšanu sistēmu. Jauniešu iniciatīvu grupām sākumā sevi ir jāpierāda, tad iesaistās pārējie interesenti. Nepieciešams vairāk organizēt jauniešu pieredzes apmaiņas aktivitātes jaunatnes politikas jomā (gan vietējā, gan reģionālā, gan nacionālā, gan starptautiskā mērogā), organizējot JC darbību.

Sadarbībā ar JC, pašvaldības deputātiem nepieciešams organizēt diskusijas ar jauniešiem par darbu ar jaunatni tēmām – radot saikni starp jaunieti un pašvaldību. Nepieciešams strukturēti strādāt pie informācijas nodošanas mērķauditorijai par to vai pašvaldība plāno un organizē jaunatnes lietas, un kas tieši tiek realizēts.

7. JAUNIEŠU BRĪVĀ LAIKA LIETDERĪGA IZMANTOŠANA

Pašvaldības atbalsts jauniešu brīvā laika lietderīgai izmantošanai ir būtisks uzdevums, kas jāīsteno pašvaldībai, jo jauniešu bezdarbības rezultātā var tikt veicinātas tādas negācijas kā jauniešu antisociāla uzvedība, noziedzība, atkarības problēmas un citas pašvaldības attīstībai nevēlamas parādības. Jaunatnes politikas kontekstā lietderīga brīvā laika pavadīšanas iespējas ir jauniešu ārpus formālās izglītības, ģimenes un darba tirgus aktivitātes ar mērķi veicināt jauniešu personības izaugsmi, piemēram, jauniešu brīvprātīgais darbs vai neformālā izglītība. Jaunatnes brīvā laika kvalitatīvai izmantošanai ir būtiski, lai jauniešiem neatkarīgi no mantiskā stāvokļa būtu iespējas īstenot savas intereses kultūras, sporta, neformālās izglītības un citās jomās, kā arī uzturēt pozitīvus savstarpējos sociālos kontaktus, kas balstīti uz kopīgiem sociāli atbalstāmiem mērķiem un interesēm. Jauniešiem iesaistoties dažādās aktivitātēs savā brīvajā laikā, svarīgi attīstīt jauniešu iemaņas un prasmes, lai ļautu jauniešiem nākotnē iekļauties darba tirgū, veidot ģimenes un kļūt par pilnvērtīgiem un aktīviem pilsoniskās sabiedrības locekļiem. Tādējādi pašvaldības atbalsts jauniešu brīvā laika lietderīgai izmantošanai ir ne tikai jauniešu, bet arī pašvaldības attīstības interesēs. Valsts un pašvaldības veicina jauniešu neformālo izglītību, brīvprātīgo darbu, fiziskās aktivitātes un iesaistīšanos kultūras dzīvē kā būtiskus brīvā laika lietderīgas izmantošanas veidus.

7.1. Esošā situācija.

Pašvaldība veicina jauniešu neformālās izglītības iespējas, atbalstot un popularizējot jauniešu neformālās izglītības projektus un pasākumus, tajā skaitā atbalstot informatīvu pasākumu īstenošanu skolā par neformālo izglītību. Pašvaldība atbalsta izglītojošu semināru organizēšanu. Tiek atbalstīts jauniešu brīvprātīgais darbs, gan JC darbībā, gan Jaunpiebalgas kultūras nama darba organizēšanā, kā arī tiek atbalstīti jauniešu brīvprātīgā darba organizētāji.

Jaunieši tiek iesaistīti sabiedriski lietderīgajā darbā, kā arī kopējās iedzīvotāju iniciatīvās – talku cikli, pārgājieni.

Pašvaldības organizētie pasākumi brīvā laika lietderīgai izmantošanai ir pieejami jauniešiem arī ar mazākām iespējām, jo ir sakārtota infrastruktūra.

Pašvaldība organizē sporta aktivitātes, par ko ir atbildīgs sporta metodiķis.

Pašvaldība organizē kultūras pasākumus un aktivitātes, kā arī nodrošina saturisko pulciņu un iniciatīvu grupu darbību dažādām sabiedrības interešu grupām.

Katram skolas izglītojamajam - ir iespēja attīstīt savas spējas interešu izglītības programmās. Nodarbības notiek pēc stundām, skola piedāvā dažāda vecuma izglītojamajiem 3 interešu izglītības programmas ar 21 apakšprogrammu:

Kultūrizglītības programmas (uz 2017. gadu):

- 2.-4.klašu koris.
- Jauktais koris.
- Zēnu koris.
- Ritma grupa(perkusionisti).
- Ansambļi.
- Vizuālā māksla.
- Floristika.
- Novada mācība.

- Tautisko deju kolektīvs "Piebaldzēni": Tautiskās dejas pirmsskolai, tautiskās dejas 5-gad., tautiskās dejas 6-gad., tautiskās dejas 1. klasei, tautiskās dejas 2. klasei, tautiskās dejas 3. klasei, tautiskās dejas 4. klasei, tautiskās dejas 5.-7. klasei, tautiskās dejas 9. klasei, tautiskās dejas jauniešiem.

- Teātris.

Sporta programmas:

- Basketbols 2.-7. kl.
- Futbols 5-gad.-9. kl.
- Orientēšanās 1.-9. kl.
- Volejbols 8.-12. kl.
- Tūrisms 3.-12. kl.
- Vispārējā fiziskā sagatavotība 1.-4. kl.
- Regbija 1.-12. kl.
- Vieglatlētika 3., 4., 5. kl.

Vides izglītības programma.

Citas izglītības programmas:

- Jaunsargi.
- Mazpulki.
- Karjeras izvēle.
- Robotika.

8. JAUNIEŠU SOCIĀLĀ AIZSARDZĪBA

Pašvaldībām ir jānodrošina jauniešiem sociālie pakalpojumi, papildus tam pašvaldībās ir jāveicina jauniešu sociālā iekļaušanās, īpaši jauniešu no sociālās atstumtības riskam pakļautajām grupām. Tas ir, pašvaldībai ir nepieciešams veikt īpašas aktivitātes, kuru mērķgrupa ir jaunieši ar mazākām iespējām, tādējādi veicinot atstumtības mazināšanos. Sociālās atstumtības mazināšana un jauniešu ar mazākām iespējām sociālās iekļaušanas veicināšana ir viena no Eiropas Savienības prioritātēm, īpaši būtiski tas ir tieši jaunatnes politikas ietvaros, ņemot vērā jauniešu vecumposma specifiskās īpašības, kā arī jauniešu nepieciešamību integrēties sabiedrībā.

8.1. Esošā situācija.

Mazo novadu priekšrocība – individuāla pieeja problēmsituāciju risināšanā, nepieciešamības gadījumā tiek nodrošināts transports, lai apmeklētu, ārsta pakalpojumus. Jaunpiebalgas novadā tiek sniegti psihologa pakalpojumi gan skolā, gan novadā. Sporta treniņi jauniešiem ar mazākām iespējām tiek nodrošināti par brīvu. Aktīvi darbojas jaunsargu pulciņš, kurā tiek integrēti dažādu sociālā riska grupu jaunieši. JC organizētie pasākumi ir bez maksas un ar individuālu pieeju.

Sociālā vide jāvērtē pašvaldības un valsts ekonomiskās vides kontekstā. Ekonomiskās krīzes rezultātā pieaudzis bezdarba līmenis un maznodrošināto ģimeņu skaits Jaunpiebalgas novadā. Daļa dodas darba meklējumos uz ārzemēm. 2017./2018. gada statistika:

- Nepilnās ģimenes – 46, no tām skolā mācās 56 bērni;
- Daudzbērnu ģimenes – 39, no tām skolā mācās 89 bērni;
- Trūcīgās ģimenes – 16, no tām skolā mācās 40 bērni;
- Sociālo problēmu ģimenes – 11, no tām skolā mācās 16 bērni;
- 32 skolēniem vecāki ārzemēs;
- Audžuģimenes -13, no tām skolā mācās 43 bērni;
- Aizbildniecībā 3 ģimenēs 6 bērni skolā.

Skolā ir integrēti 7 skolēni ar speciālām vajadzībām. Integrācijas mērķis balstās uz to, lai dotu iespēju bērnam, neatkarīgi no veselības traucējuma rakstura un iemesliem, maksimāli iekļauties sociālajā un ekonomiskajā dzīvē, kas nozīmē pēc iespējas lielākas patstāvības iegūšanu. Sekmīgai bērnu ar attīstības traucējumiem integrācijai skola ņem vērā sekojošus aspektus – labvēlīgas vides veidošanu, skolotāju sagatavošanu darbam ar bērniem, kuriem ir attīstības traucējumi, sabiedrības attieksmes veidošanu, telpu pielāgošanu bērniem, darbu ar bērnu vecākiem. Šie skolēni izmanto individuālā un grupu darba nodarbības atsevišķos mācību priekšmetos, strādājot pēc individuālā darba plāna.

Sociālā dienesta darbības mērķis - palīdzēt personām, ģimenēm un personu grupām noteikt, atrisināt vai mazināt sociālās problēmas, attīstot pašas personas resursus un iesaistot atbalsta sistēmas, sniegt materiālu atbalstu krīzes situācijās nonākušām trūcīgām un maznodrošinātām personām, ģimenēm, lai apmierinātu to pamatvajadzības un veicinātu darba spējīgo personu līdzdarbību savas situācijas uzlabošanā, ka arī attīstīt un sniegt iedzīvotājiem sociālos pakalpojumus, pamatojoties uz sociālā darbinieka vai sociālā darba speciālista veiktu personas individuālo vajadzību un resursu novērtējumu.

9. SABIEDRISKĀ KĀRTĪBA UN DROŠĪBA, JAUNIEŠU RĪCĪBAS ATBILSTĪBA TIESISKĀM VAI TIKUMISKĀM NORMĀM

Pašvaldības uzdevums ir nodrošināt sabiedrisko kārtību un drošu vidi pašvaldības iedzīvotājiem. Praksē liela daļa jaunieši, kuriem netiek nodrošinātas iespējas lietderīgi pavadīt brīvo laiku, it īpaši reģionos ar zemu privātā sektora brīvā laika pavadīšanas iespēju piedāvājumu, lieto atkarību izraisošās vielas, pulcējas sabiedriskās vietās (pieturās, pie māju kāpņutelpām) un visbiežāk uzvedas antisociāli, traucējot sabiedrisko kārtību, bieži izdarot likumpārkāpumus. Tāpat pašvaldībai ir nepieciešams veicināt preventīvo darbību drošas vides veidošanā, informējot jauniešu par viņu tiesībām, pienākumiem, kā arī organizējot preventīvos pasākumus sabiedriskās kārtības nodrošināšanai.

9.1. Esošā situācija

Pašvaldības policijas nav, bet ir laba sadarbība ar Valsts policiju. Novadā tiek nodrošināti papildus reidi katru mēnesi, kas, nepieciešamības gadījumā, disciplinē novada jauniešus un nodrošina iedzīvotājiem drošu vidi.

Skolā ir veikti visi nepieciešamie pasākumi skolēnu drošības un veselības aprūpes nodrošināšanai. Jaunpiebalgas ambulancē stomatoloģijas kabinetā tiek veikta mutes dobuma profilaktiskā apskate un ārstēšana.

Skolā ir medicīnas māsas kabinets, skolēni zina, kā rīkoties negadījumā, traumu un saslimšanas gadījumos.

Skolā ir izstrādāta kārtība, kādā nodrošināma skolēnu profilaktiskā veselības aprūpe, primārās veselības aprūpes pieejamība. Skolas medmāsa un ārsts pēc ikgadējās skolēnu apskates ziņo vecākiem par skolēnu veselības stāvokli, rekomendē vecākus griezties pie attiecīgā speciālista padziļinātas izpētes nepieciešamības gadījumā.

Skola sadarbojas ar novada sociālā dienesta vadītāju, bāriņtiesas priekšsēdētāju, lūdzot atbalstu skolas neapmeklēšanas gadījumos un sniedzot atbalstu brīvpusdienu organizēšanā.

Skola nodrošina skolēnu drošību (to atzīst 85% aptaujāto vecāku un 80% skolēnu). Skolas ēka ir aprīkota ar ugunsdrošības sistēmu, izejas no skolas ir aprīkotas ar gaismas izejas rādītājiem. Skolā ir izstrādāti un redzamās vietās izvietoti evakuācijas plāni. Skolā ir izstrādātas drošības instrukcijas, ar tām iepazīstina skolēnus, skolotājus, skolas darbiniekus.

Skolēni apgūst drošības jautājumus mācību saturā un klases stundās. Skolas audzināšanas darbības programmā ir iekļauta tēma „Drošība”. Klasēs atbilstoši skolēnu vecumam tiek demonstrētas filmas par drošības jautājumiem, tiek rīkotas pārrunas. Katru gadu skolā notiek policijas dienas.

Ārpusstundu pasākumu laikā par skolēnu drošību atbild skolotāji, administrācijas pārstāvji, apsardzes darbinieki.

Skolā ir izveidota noteikta kārtība ekskursiju un pārgājienu organizēšanā.

Skolēniem pastāvīgi ir pieejamas sociālā pedagoga, psihologa un logopēda konsultācijas.

Skolēniem, kuri iekļaujas klases dzīvē, tiek sniegts plānots adaptācijas periods 1., 5., un 10. klasēs. Tā rezultāti analizēti.

Skolā ir skolēni, kuru vecāki strādā ārzemēs. Nepieciešamības gadījumā skola sadarbojas ar sociālo dienestu, bāriņtiesu.

1.– 4.klašu skolēniem ir valsts apmaksātas brīvpusdienas.

Gandrīz visi vecāki (93%) uzskata, ka skolotāji ciena viņu bērnus un izturas pret bērniem taisnīgi.

Lielākā daļa skolēnu apgalvo, ka viņi jūtas droši skolas apkārtnē. Vecāki atzīmē, ka skolā un tās ārpusstundu pasākumos pedagogi rūpējas par bērnu drošību.

10. JAUNIEŠU NODARBINĀTĪBA

Jauniešu dzīves kvalitātes veicināšanas viens no būtiskiem aspektiem ir nodarbinātība, kas ieņem būtisku lomu jaunatnes politikas kontekstā ne tikai Latvijā, bet arī Eiropas Savienībā. Piemēram, Eiropas Jaunatnes pakta, kas pieņemts Eiropadomē ar mērķi veicināt Lisabonas stratēģijas mērķu sasniegšanu, viens no būtiskākajiem rīcības virzieniem ir īpaši uzraudzīt politiku attiecībā uz jauniešu integrāciju darba tirgū. Papildus tam ikviena pašvaldība ir ieinteresēta veicināt jauniešu nodarbinātību, īpaši jauno uzņēmēju darbību, pašvaldībā, nodrošinot pašvaldības attīstību. Viena no būtiskākām problēmām, kas veicina bezdarba līmeņa pieaugumu jauniešu vidū, ir pieredzes un nepieciešamās kvalifikācijas trūkums. Līdz ar to pašvaldībai ir ne tikai jānodrošina jauniešu nodarbinātības iespējas, bet arī jānodrošina apstākļi, lai jaunieši varētu iegūt nepieciešamo pieredzi un prasmes, kas jauniešiem nodrošinās nākotnes iespējas un integrāciju darba tirgū. Pašvaldības spēja piesaistīt jauniešus vietējam darba tirgum veicina pašvaldības ekonomisko un sociālo rādītāju uzlabošanu.

10.1. Esošā situācija.

Pašvaldībā tiek nodrošināts vasaras darba iespējas 10 skolēniem katru vasaras mēnesi, iesaistoties Nacionālās valsts aģentūras aktivitātes. Novadā tiek atbalstīta uzņēmējdarbības prasmju veidošana. Organizējot konkursu, pašvaldība nodrošina atbalstu jaunajiem uzņēmējiem. Jaunpiebalgas vidusskolas mācību programmas ietvaros, skolēni veido mācību firmu aktivitātes, bet uz šo brīdi neviena mācību firma vēl nav izveidota. Katru gadu kā tradīcija, Jaunpiebalgas vidusskolā tiek organizētas "Karjeras diena", kuras laikā skolēni tiek ar dažādu profesiju pārstāvjiem. Tiek atbalstītas visas vidusskolēnu iniciatīvas piedalīties "Ēnu dienās", kā arī dalība projektā "Esi līderis". Tiek organizēti semināri un cita veida informatīvi pasākumi par esošo un potenciālo komersantu iespējām attīstīt komercdarbību gan pašvaldības ietvaros, gan sadarbībai ar NVO.

Nepieciešams attīstīt iespēju organizēt mācību firmu arī JC. Organizēt vairāk informatīva rakstura pasākumus, lai jaunieši nebaidītos uzņemties atbildību un būtu droši dokumentācijas kārtošanā savu vajadzību interesēs. Svarīgi attīstīt arī tūrisma sfēru Jaunpiebalgas novadā. Sniegt iespējas un atbalstīt jauniešu iniciatīvas – dot lielāku atbildību procesu organizēšanā.

11. JAUNIEŠU VESELĪBA UN VESELĪGS DZĪVESVEIDS

Jauniešu veselības rādītāji ar katru gadu pasliktinās, jo pieaug ne tikai psihoaktīvo vielu, smēķēšanas un alkohola lietošanas izplatība jauniešu vidū, bet tajā skaitā jauniešu veselību jau no pusaudžu vecuma negatīvi ietekmē neveselīgi uztura paradumi, fiziskās aktivitātes trūkums, sēdošs dzīvesveids, tāpat arī augstais jauniešu pašnāvību skaits un jauniešu skaits, kas inficēti ar seksuāli transmisīvajām infekcijām. Tādējādi būtiski pasākumi ir veicami jauniešu veselīga dzīvesveida veicināšanā, reprodūktīvās veselības uzlabošanā, jauniešiem draudzīgas veselības aprūpes nodrošināšanai, lai sekmētu jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu. Sadaļas mērķis ir radīt priekšstatu par pašvaldības aktivitātēm jauniešu veselības jomā, kā arī iespēju labās prakses apmaiņai starp pašvaldībām jauniešu veselības jomā.

11.1. Esošā situācija.

Jaunpiebalgas novada izglītības un kultūras iestāžu mērķis ir nostiprināt skolēnos pozitīvu attieksmi pret dzīves pamatvērtībām, tai skaitā pret sevi un savu veselību kā līdzekli citu vērtību iegūšanai. Mērķtiecīgi palīdzēt visu vecumu grupu skolēniem apzināt savas spējas, talantus un intereses, akcentējot novada iestāžu plašo piedāvājumu.

Jaunpiebalgas vidusskolā pārskata periodā skola piedalās šādos projektos:

- Veselību veicinošo skolu projektā
- Skolas piens un skolas auglis
- ZAAO projektā „Atkritumu lietderīga apsaimniekošana“

Sociālo zinību skolotājs uzsāks un veselības mācības skolotājs turpinās vadīt projektu Veselību veicinošā skola, radot izpratni par veselības kopveselumu, faktoriem, kas ietekmē veselību, attīstot prasmes lēmumu pieņemšanā un nostiprinot un izkopjot veselībai labvēlīgus paradumus.

Āra trenāžieri, sporta zāle, volejbola laukums Jaunpiebalgas pagastā, trenāžieru zāle, volejbola laukums, regbija, futbola laukums Zosēnu pagastā pieejami visiem interesentiem kopš 2017. gada.

SVID ANALĪZE

SVID analīze ir stratēģijas plānošanas instruments, kas ļauj noteikt pašvaldības darba ar jaunatni Stiprās un Vājās puses, Iespējas un Draudus. Veicot SVID analīzi, tiek izvērtētas iekšējo un ārējo faktoru sniegtās priekšrocības un problēmas:

Stiprās puses – pašvaldības īpašības, kas tai var palīdzēt sasniegt noteikto mērķi;

Vājās puses – pašvaldības īpašības, kas var kavēt noteiktā mērķa sasniegšanu;

Iespējas – tie ārējie faktori, kas var pašvaldībai palīdzēt sasniegt noteikto mērķi;

Draudi – tie ārējie faktori, kas var pašvaldību kavēt noteiktā mērķa sasniegšanā.

SVID analīze tiek atspoguļota tabulā, lai pārskatāmi aprakstītu visu jomu stiprās un vājās puses, iespējas un draudus atbilstoši pašreizējās situācijas aprakstā minētajam. SVID analīze tika veikta 5 jomās:

1. Jauniešu informētība
2. Jauniešu līdzdalība un brīvprātīgais darbs
3. Jauniešu neformālā izglītība un brīvais laiks
4. Jauniešu sociālā drošība un veselība
5. Jauniešu nodarbinātība un uzņēmējdarbība

1. Jauniešu informētība	
Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none">- novada avīze,- novada mājas lapa,- www.jaunpiebalga.lv / sadaļa jauniešiem- sociālie tīkli: www.draugiem.lv facebook.com lapu sadaļas- Bērnu un jauniešu iniciatīvu centrs "Tagad", "GVD"	<ul style="list-style-type: none">- Reģionālā nevienlīdzība novadā attiecībā uz informācijas avotu pieejamību- Nav visās novada teritoriālajās struktūrvienībās jauniešiem pieejams apmācīts, atbilstoši MK noteikumiem, JLS.
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none">- Uzlabot informētību, ievietojot aktuālu informāciju novada mājas lapā- Organizēt regulāras tikšanās ar jauniešiem, lai informētu par aktualitātēm- skolēnu pašpārvaldes pielāgošanās inovācijām (jaunu iespēju izmantošana)	<ul style="list-style-type: none">- Jauniešu skaita samazināšanās novadā- Vāja jauniešu interese par viņu iespējām

2. Jauniešu līdzdalība un brīvprātīgais darbs	
Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none">-Jaunpiebalgas Bērnu un JC darbība- skolēnu pašpārvaldes darbība- JC novadā,- Aktīvie jaunieši un jauniešu grupas, organizācijas- Iniciatori,- Brīvprātīgais darbs kultūras, sporta u.c. pasākumu organizēšanā.- Talkas u.c. labie darbi	<ul style="list-style-type: none">- Birokrātija dažādos jautājumos- Motivācijas, mērķtiecības un iniciatīvas trūkums jauniešu vidū- Informācijas trūkums- Reģionālā nevienlīdzība jauniešu līdzdalības un brīvprātīgā darba iespējām
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none">- Palielināt jauniešu iespējas iesaistīties jauniešu aktivitātēs- Pieredzes apmaiņa starp jauniešiem, politiķiem un nozaru profesionāļiem- Starppaaudžu sadarbība- Informācijas izplatīšana sociālajos tīklos par līdzdalību un brīvprātīgā darba iespējām	<ul style="list-style-type: none">- Sabiedrības attieksme- Jauniešu demotivācija- Sociālā līmeņa barjeras- Bailes tikt atraidītiem- Sadarbības partneru atbalsta trūkums

3. Jauniešu neformālā izglītība un brīvais laiks	
Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none">- Jauniešu pašiniciatīva- Jauniešu forumi un semināri- JC organizētie pasākumi, tikšanās- Jauniešu domubiedru grupas- Pieredzes apmaiņas iespējas jauniešu vidū- Nometnes, radošās dienas- Sportiskas aktivitātes (visos gadalaikos)- Iespēja sevi pilnveidot interešu izglītības pulciņos,	<ul style="list-style-type: none">- Informācijas trūkums- Motivācijas trūkums- Reģionālā nevienlīdzība iespēju ziņā- Brīvā laika trūkums ārpus mācību procesa skolās- Finansējuma trūkums
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none">- Jaunu ideju un pieredzes iegūšana- Starppaaudžu pasākumi- Veidot vienotu, centralizētu organizētu neformālās izglītības iegūšanas iespēju pagastos	<ul style="list-style-type: none">- Vāja pasākumu tradīciju ilgtspēja- Motivācijas trūkums- Brīvā laika trūkums aktīvajiem jauniešiem, lai iesaistītos- Likumpārkāpumi, klaiņošana- Speciālistu trūkums neformālās izglītības pasākumu organizēšanā

4.Jauniešu sociālā drošība un veselība	
Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none">-Sociālās garantijas- Veselīgu dzīvesveidu rosinoši pasākumi un akcijas skolās- Pieejama medicīniskā aprūpe, SD-Sporta stundas skolās - Sociālie darbinieki un psihologs- Pagastu sporta darba metodiķu organizētie pasākumi	<ul style="list-style-type: none">- Psihologs un medicīnas punkts pieejami tikai atsevišķās dienās,- Nepietiekami veselīgu dzīvesveidu un drošību veicinoši pasākumi-Informācijas trūkums par veselības un sociālās drošības jautājumiem- Smagas skolas somas- Vecāku vienaldzība un bezatbildība- Visu problēmu „uzkraušana” skolām
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none">- Dažādu interaktīvu pasākumu, diskusiju, sarunu organizēšana- Institūciju sadarbības uzlabošana- Rast iespēju atbalsta personāla (t.sk.psihologa) piesaistei JC,- Sadarbojoties institūcijām un brīvprātīgajiem, organizēt reidus un cita veida kontroles akcijas	<ul style="list-style-type: none">- Motivācijas trūkums- Finansējuma trūkums- Kvalitatīvu speciālistu trūkums

5. Jauniešu nodarbinātība un uzņēmējdarbība	
Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none">- Parādās jaunie līderi- Pieejami kursi, apmācības- Ir pieejamas vasaras darba vietas- Projektu rakstīšanas iespējas	<ul style="list-style-type: none">- Informācijas trūkums- Dārga telpu īre- Nav sākuma kapitāla sava biznesa uzsākšanai- Nav drošības sajūtas- Trūkst praktisko iemaņu un pieredzes- Bailes no neveiksmes
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none">- Dalība projektos un mācību firmās- Izglītojošu semināru, diskusiju veidošana un apmeklēšana- Pašvaldības atbalsts pirmās prakses vietas iegūšanai- Pašvaldības atbalsts sadarbībā ar darba devēju dzīvesvietas nodrošināšanai- Ir darba vietas jauniešiem uzņēmumos	<ul style="list-style-type: none">- Iemaņu trūkums- Bailes no neveiksmes- Jauniešu izbraukšana uz ārzemēm- Motivācijas trūkums- Izdegšanas sindroms

II DAĻA – STRATĒĢISKĀ DAĻA

1. Vīzija

Jaunpiebalgas novads ir jauniešiem draudzīga un pievilcīga vide, kas sekmē jauniešu veidošanos par vispusīgi attīstītiem, izglītotiem, uzņēmīgiem, sociāli nodrošinātiem, veselīgiem un uz demokrātiskām vērtībām vēršiem sabiedrības locekļiem.

Jaunpiebalgas novadā dzīvo un darbojas aktīvi, radoši, izglītoti, uz pozitīvām un patriotiskām vērtībām orientēti jaunieši, kuri iesaistās novada politiskajos, ekonomiskajos, sociālajos un kultūras procesos.

Jaunatnes politikas īstenošanā novadā ir izveidots JC tīkls, kura darbību koordinē JLS. Jaunpiebalgas novadā darbu ar jaunatni organizē izglītoti, iniciatīvas bagāti JD.

Līdzdarbojoties jauniešiem novada katrā pagastā, tiek uzturēts JC, kurā jauniešiem ir iespēja pulcēties, pavadīt savu brīvo laiku, saņemt informāciju, iegūt neformālo izglītību, iniciēt un popularizēt brīvprātīgo darbu un veselīgu dzīvesveidu.

Jaunpiebalgas novadā izveidots sadarbības tīkls starp novadu un pagastu jauniešiem, JC, Latvijas un starptautiskām organizācijām, kas veic darbu ar jaunatni, kā arī citām ar jaunatnes lietām saistītām institūcijām.

2. Mērķis

Veicināt un atbalstīt darbu ar jaunatni, nodrošinot Jaunpiebalgas novada jauniešiem personības attīstību, līdzdalību sabiedrībā un līdzvērtīgas iespējas dzīves kvalitātes uzlabošanā.

3. Prioritātes

Ņemot vērā Latvijas Jaunatnes politikas īstenošanas plāna 2016. – 2020. gadam ietvertos rīcības virzienus, jaunatnes jomas attīstībai un mērķa sasniegšanai Jaunpiebalgas novadā tiek izvirzītas sekojošas prioritātes:

1. Institucionālā sistēma darbam ar jaunatni ;
2. Izglītība un apmācība;
3. Nodarbinātība, uzņēmējdarbība un uzņēmīgums;
4. Drošība un veselība;
5. Jauniešu līdzdalība.

4. Rīcības plāns

Mērķis	Plānotās aktivitātes	Sagaidāmie rezultāti	Īstenošanas laiks	Sadarbības partneri
1. Jaunatnes darba sistēmas izveide	-Noteikt par darbu ar jaunatni atbildīgo personu katrā pagastā, -JLS. Piesaiste	Katrā pagastā ir persona, kas veic darbu ar jaunatni un ir atbildīga par to konkrētās teritorijas ietvaros	2019.	Novada pašvaldība
	Nodrošināt jaunatnes lietu speciālista un jaunatnes darbinieka darba organizēšanu atbilstoši profesiju standartam.	Precīzi zināmi katra darbinieka amata pienākumi.	2020	Novada pašvaldība
	Apmācīt jaunatnes darbiniekus darbam ar jauniešiem, projektu vadībai, neformālajam izglītības metodēm	-Jaunatnes darbinieki ir apmācīti un spēj kvalitatīvi veikt darbu ar jauniešiem	2019. -2023.	JSPA, NVO
	Tiek organizēti kursi un semināri novada jaunatnes darbiniekiem	-Jaunatnes darbinieki ir apmācīti un spēj kvalitatīvi veikt darbu ar jauniešiem	1x gadā	JSPA, NVO
	Tiek izveidota jaunatnes darba komanda un rīkoti ikgadēji pasākumi, kas kļūst tradicionāli un tādējādi veic atskaites punkta lomu	Tiek strukturēti organizēts jaunatnes darbs.	2x gadā	JSPA, NVO
2. Jaunatnes līdzdalības nodrošināšana lēmumu pieņemšanas procesā	Skolēnu pašpārvaldes uzdevumu un iespēju veicināšana.	-Sadarbība skolēnu pašpārvaldei ar JC	2019. -2023.	Jaunpiebalgas vidusskola, JC
	Notiek regulāri informatīvie semināri jauniešiem,	Informēti jaunieši.	2x gadā	JSPA, NVO
	Jaunieši aktīvi piedalās skolas lēmumu pieņemšanas procesā	Atbalstītas jauniešu iniciatīvas un jaunieši kļūst rīcībspējīgāki.	2019. -2023.	Jaunpiebalgas vidusskola, JC
	Ieguldīt papildus resursus pirms jauniešu vecuma (bērnu) motivācijas pasākumu īstenošanā.	Ilgtermiņā iegūti motivēti jaunieši.	1x gadā	BJIC "Tagad"
3. Jaunatnes uzņēmējdarbības un nodarbinātības veicināšana	Veicināt sadarbību starp uzņēmējiem un jauniešiem, rīkot regulārus pasākumus	Rezultatīva sadarbība	2019. -2023.	Novada pašvaldība, novada uzņēmēji, novada uzņēmēju konsultatīvā padome, jaunatnes darbinieki, dažādi fondi, NVA

	-Katru gadu notiek „Ēnu diena” sadarbībā ar vietējiem uzņēmējiem	Tiek veicināta uzņēmējdarbība un nodarbinātība	2019- 2023	Novada pašvaldība, novada uzņēmēji, novada uzņēmēju konsultatīvā padome, jaunatnes darbinieki, dažādi fondi, NVA
	-Notiek jauniešu amatu apmācības pie uzņēmējiem vasaras mēnešos	Tiek veicināta uzņēmējdarbība un nodarbinātība, jauniešu praktisko iemaņu apguve.	1x gadā	Novada pašvaldība, novada uzņēmēji, novada uzņēmēju konsultatīvā padome, jaunatnes darbinieki, dažādi fondi, NVA
	Notiek jauniešu biznesa plānu konkurss – biznesa plānu – projektu, kuru vērtē JN pašvaldība	Tiek veicināta uzņēmējdarbība un nodarbinātība	1x gadā	Novada pašvaldība, novada uzņēmēji, novada uzņēmēju konsultatīvā padome, jaunatnes darbinieki, dažādi fondi, NVA
	Iesaistīt jauniešus biznesa ideju izstrādē un sava novada biznesa resursu apzināšanā	Jaunieši iesaistīti biznesa vides izpētē un jaunu iespēju modelēšanā	2019. -2023.	Novada pašvaldība, novada uzņēmēji, novada uzņēmēju konsultatīvā padome, jaunatnes darbinieki, dažādi fondi, NVO, LIAA (inkubatori), Skola 6 (koprades māja)
	Tiek rīkoti regulāri biznesa ideju konkursi,	Jaunieši iesaistīti biznesa vides izpētē un jaunu iespēju modelēšanā	1x gadā	
4. Neformālās izglītības aktivitāšu nodrošināšana	Veicināt jauniešu brīvā laika pavadīšanas centru un/vai iniciatīvu centru un aktīvās atpūtas laukumu izveidi pagastos	Pilnveidotas aktivitāšu iespējas jauniešiem.	2019. -2023.	Novada pašvaldība, novada uzņēmēji, novada uzņēmēju konsultatīvā padome, jaunatnes darbinieki, dažādi fondi, NVA
	Aktualizēt jautājumu par vietu jauniešu brīvā laika pavadīšanai ārpus skolas telpām.	Uzlabot infrastruktūru Jaunpiebalgas novadā.	2019. -2023.	Novada pašvaldība

	Organizēt seminārus un diskusijas ar dažādām sabiedrības grupām par neformālās izglītības jautājumiem	Veicināta izpratne sabiedrībā par neformālās izglītības nozīmi jauniešu dzīvē	Vismaz 1x gadā	Novada pašvaldība, pagastu pārvaldes, skolas, bibliotēkas, jaunatnes darbinieki, dažādi fondi
	Nodrošināt jaunatnes darbiniekiem profesionālās tālākizglītības kursus neformālās izglītības jautājumos	Veicināta jaunatnes darbinieku un jaunatnes lietu speciālista kompetence.	2019. -2023	Novada pašvaldība, JC
	Jaunatnes darbinieki apmeklē kursus, kas saistīti ar neformālo izglītību vai citu jaunatnes darbam svarīgu tēmu, metodisko iemaņu bagātināšanai.	Veicināta jaunatnes darbinieku un jaunatnes lietu speciālista kompetence.	Vismaz 1x gadā	BJIC "Tagad", JIC "GVD"
	Regulāri apmeklēti jaunatnes darbinieku semināri - nodrošināta informācijas apmaiņa, metodoloģijas uzkrāšana un labās prakses piemēru popularizēšana –	Nodrošināts informatīvs un metodisks atbalsts neformālās izglītības jautājumos	2019. -2023	Novada pašvaldība, pagastu pārvaldes, skolas, bibliotēkas, jaunatnes darbinieki, dažādi fondi
5. Informācijas pieejamības nodrošināšana par jauniešu iespējām pašvaldībā	Attīstīt un pilnveidot mājas lapu www.jaunpiebalga.lv sadaļu jauniešiem	Nodrošināta informācijas aprīte.	2019. -2023	JC, skolēnu pašpārvalde, uzņēmēji
	Regulāri notiek aktuālās informācijas papildināšana, jaunieši aktīva līdzdalība šajā procesā	Nodrošināta informācijas aprīte.	2019. -2023	BJIC, jaunieši
	Sadarbībā ar novada iestādēm, izveidot rokasgrāmatu un nodrošināt tās pieejamību.	Informācijas apkopojums par brīvā laika pavadīšanas iespējām, veselības aizsardzību, sociālo palīdzību, līdzdalības iespējām, nodarbinātību u.c. aktuāliem jautājumiem novadā	2020	BJIC "Tagad"
6. Sadarbības attīstīšana ar citām Latvijas pašvaldībām jaunatnes lietās, starptautiskās sadarbības veicināšana	Dalība starptautiskajos projektos sadarbības veicināšanai jaunatnes politikas jomā	Jaunatnes darbinieku un jaunatnes lietu speciālista pieredzes pilnveidošana starptautiskā līmenī.	1x gadā	JC, Novada pašpārvalde, skolēnu pašpārvalde, Jaunpiebalgas vidusskola, NVO, JSPA
	Jaunieši piedalās starptautiskajos projektos jaunatnes politikas jomā	Jauniešu pieredzes pilnveidošana starptautiskā līmenī.	1x gadā	BJIC, JIC, Novada pašpārvalde, skolēnu pašpārvalde, sadarbības partneri nacionālā un starptautiskā līmenī.
	JND finansiāli atbalsta jauniešu līdzdalību starptautiskos jauniešu pasākumos.	Finansiāls atbalsts jauniešiem	1x gadā	Novada pašvaldība
	Veicināt Eiropas Savienības programmas "Erasmus+" piedāvāto iespēju izmantošanu pašvaldībās.	Bagātināt iespējas jauniešiem.	2019. -2023	BJIC, JIC, novada pašvaldība

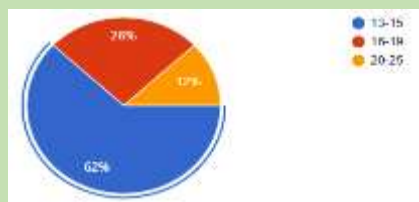

5. Jaunpiebalgas novada darba ar jaunatni datu analīze.

Avots: Jaunatnes politikas stratēģijas izstrāde – anketas rezultātu apkopojums, 2018.

Apkopojums par iegūtajiem datiem:

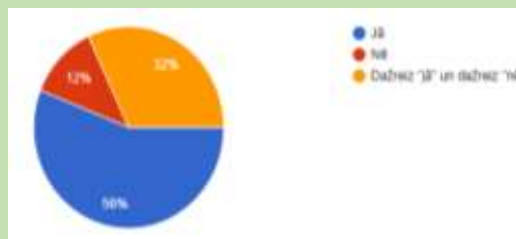
1. Anketēšanā piedalījās 50 respondenti vecumā no 12-25 gadi.

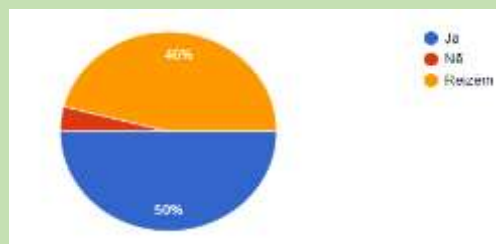
2. 50% aptaujāto jeb 25 respondenti nesaista savu nākotni ar Jaunpiebalgas novadu, vēl 50% respondentu atbild, ka nedomā te dzīvot pastāvīgi, plāno doties mācīties uz pilsētām, ārzemēm, nesaista savu dzīvošanu nākotnē novadā un laukos, norāda, ka trūkst iespēju un te ir garlaicīgi.

3. Vai jaunieši jūtas droši Jaunpiebalgas novadā?

56% jūtas droši, 12% nejūt drošību Jaunpiebalgas novadā, bet 32% nejūtas patstāvīgi drošībā.

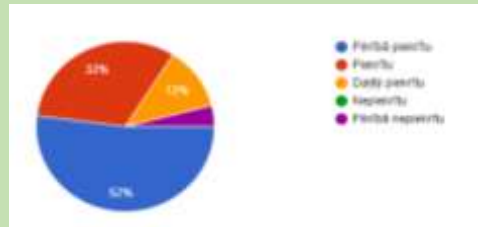

4. Jaunpiebalgas novadā notiekošais interesē 50% jauniešus, 46% jauniešus reizēm interesē, bet 4% jauniešiem neinteresē novadā notiekošais.

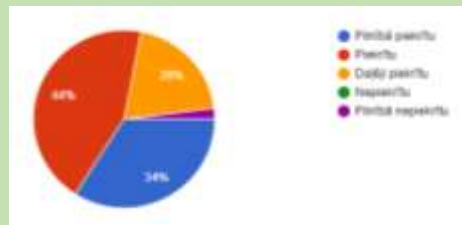

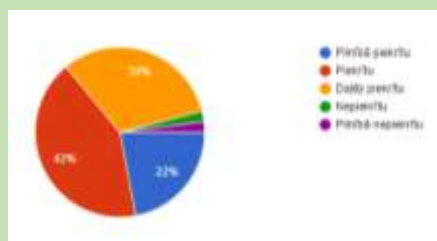
5. Pilnībā apmierināti ar attiecībām ģimenē ir 52% jaunieši, pārējie ne vienmēr vai gandrīz vienmēr nav apmierināti ar attiecībām ģimenē.

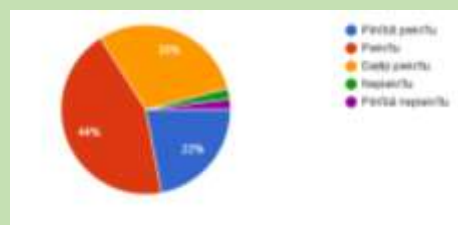
6. Pilnībā apmierināti ar attiecībām ar draugiem ir 34% jaunieši, 44% piekrīt, ka ir apmierināti ar attiecībām ar draugiem, atlikušo 22% daļēji vai nemaz nepiekrīt, ka ir apmierināti ar attiecībām ar draugiem.

7. Ar sevi apmierināti ir 74% aptaujātie jaunieši, pārējie 26% daļēji vai nemaz nav apmierināti ar sevi.

8. Sabiedrībā jūtas pieņemti 96% jaunieši, nejūtas labi 4% aptaujātie jaunieši.

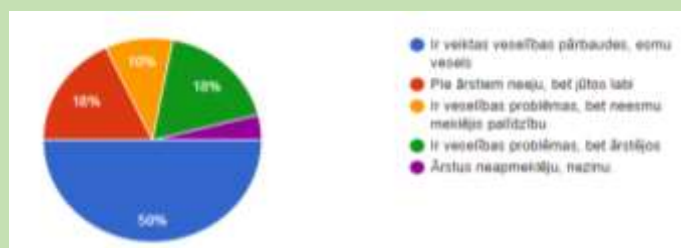
9. Nosaucot grūtības vai izaicinājumus, ar ko saskaras jaunieši, tiek minēti: smēķēšana, alkohols, neefektīva laika saplānošana, problēmas ar transportu (sporta u.c. aktivitātes), skola, pirmās attiecības, komunicēšana, sadarbība, apsmiešana, apcelšana, nav draugu, grūtības mācīties, pateikt "Nē", ar savu izskatu, pašpārliecinātību un bailēm, ko citi domā; pubertāte, attiecības, darba meklējumi, motivācijas trūkums, neziņa par nākotni, naudas trūkums,

kautrība, nelīdzsvarotība, egoistiska attieksme, neaktīvs dzīvesveids, uzstāšanās publikas priekšā, attiecības ar skolotājiem.

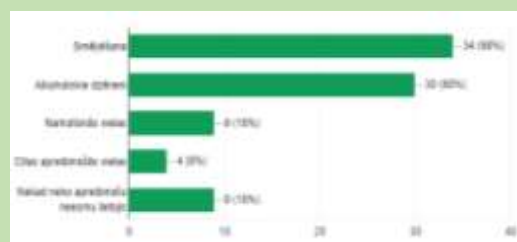
10. No aptaujātajiem jauniešiem 64% nekad nav domājuši par pašnāvību, bet atlikušie 36% ir, kā iemeslu minot, attiecības ar draugiem un neziņa par nākotni.

11. Vērtējot savu veselības stāvokli, regulāri pārbauda veselības stāvokli 50% jauniešu, 18% pie ārstiem neiet, bet jūtas labi, 10% ir veselības problēmas, bet nesmu meklēju palīdzību, 18% ir veselības problēmas, bet ārstījos, 4% jaunieši ārstus neapmeklēja un nezina neko par savu veselības stāvokli.

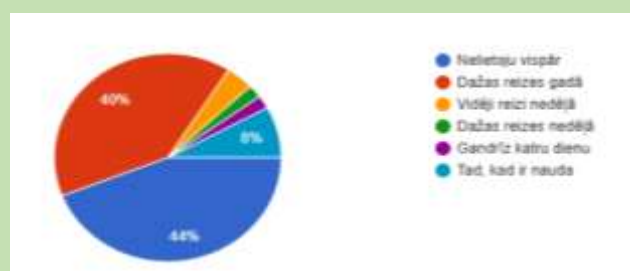
12. Par savu veselību jaunieši min vienkāršākos rūpēšanās pamatprincipus – nodarbojas ar sportu, izvēlas atbilstošu apģērbu, izvēlas veselīgu ēdienu, dodas pie ārsta, lai veiktu pārbaudes.

13. Atkarību izraisošās vielas lietojuši vai ir pamēģinājuši 32% jaunieši, minot smēķēšanu, alkoholiskos dzērienus, narkotiskās vielas, 8% ir pamēģinājuši citas apreibinošās vielas?

14. 42% jaunieši ir bijuši kompānijā, kur tika lietotas narkotikas.

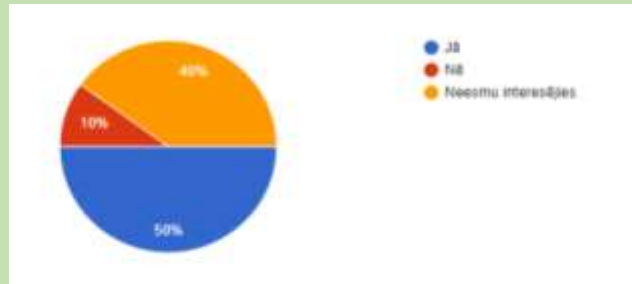
15. Atbildot uz jautājumu: “Cik bieži Tu lieto atkarību izraisošās vielas (alkohols, smēķēšana, narkotiskās vielas, citas apreibinošās vielas)?”, 44% atbild, ka nekad tās nelieto.

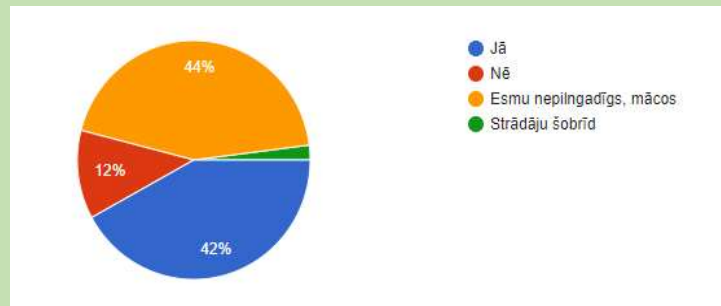
16. Iemesls apreibinošu vielu lietošanai – 42% vēlējās zināt, kā tas ir, 16% gribēja apreibināties, 14% gribēja aizmirst savas problēmas, 6% nevēlējās būt atstumti no kompānijas, 34% nav lietojuši apreibinošas vielas.

17. 50% jaunieši atbild, ka apreibinošas vielas ir viegli iegādāties.

18. Efektīvākais veids, kā mazināt jauniešu vēlmi lietot apreibinošas vielas, jaunieši min: aizstāt tās, ar ko interesantāku; aizliegt tās pārdot vai ievest; rādīt piemērus, līdz kam tas var novest; pievērst mērķgrupas jauniešus kādām interesēm, piemēram, mūzikai, mākslai, sportam; nepieciešami labi draugi, ģimene un saskaņa ar sevi.

19. 42% jaunieši ir strādājuši algotu darbu.

20. Jaunpiebalgas novadā 52% jaunieši uzskata, ka var atrast darbu, ja to vēlās, bet 26% uzskata, ka nevar atrast darbu.

21. Darba trūkums ir, jo: maz darba piedāvājumi, mazs pagasts, nemaksā lielas algas.

22. Jaunieši min, ka vēlētos būt: pavārs vai dziedātājs, viesnīcu pakalpojumu speciālists, skolotājs, politiķis, lauksaimnieks, interjera dizaineris, grāmatvedis, frizieris, aktieris, mehāniķis, operdziedātājs, ugunsdzēsējs, programmētājs, gids, metinātājs - darbs ar metālu, metālmākslinieks, animators, inženieris, pavārs, jaunatnes darbinieks, datorspēju izstrādātājs, policists.

23. 82% nav piedalījušies "Ēnu dienās".

24. "Ēnu dienās" nav piedalījušies, jo tajās dienās ir vienmēr iekritis kas svarīgāks, neinteresē, nav bijusi informācija.

25. 70% jaunieši ir apmierināti ar savu finansiālo stāvokli.

26. Savu brīvo laiku jaunieši pavada kopā ar draugiem (62%), pavada ar ģimeni (68%), nodarbojas ar sportu (44%), apmeklē pasākumus (42%), lasa grāmatas (48%), skatās TV (56%), spēlē datorspēles (26%), pavada brīvo laiku internetā (52%), skatās filmas un apmeklē kino (42%), darbojos jauniešu organizācijā (16%), veic brīvprātīgo darbu (10%), veicina savu izaugsmi, apmeklējot seminārus, apmācības (18%).

27. Internetu izmanto mācību nolūkos (80%), informācijas meklēšanai (82%), sarakstei ar draugiem un komunikācijai (78%), "čatošanai" ar svešiniekiem (6%), datorspēļu spēlēšanai (30%), laika kavēšanas nolūkam (58%), sociālo tīklu izmantošanai (56%), 3% jauniešu internetu neizmanto vispār.

28. Populārākās interneta vietnes: Vikipēdija, Snapchat, Instsgram Tweeter, Facebook, WhatsApp, Youtube, Google, Swarm, E-klase.

29. Visbiežāk jaunieši apmeklē koncertus (62%), "tusiņus" ar draugiem (52%), sporta pasākumus (42%), kino (42%), teātra izrādes (34%), festivālus (28%), izstādes (26%), pārgājienus (26%), neformāli pasākumi (24%), pieredzes apmaiņas pasākumi (14%).

30. Visbiežāk no vietējām iespējām izmanto BJIC "Tagad" (48%), tautisko deju kolektīvs "Piebaldzēni" (24%), sporta pulciņi (22%), mākslas skola (22%), mūzikas skola (16%), Jaunpiebalgas kultūras nama organizētie pulciņi (14%), "Pāri Piebalgas pakalniem" (14%), autosports (10%), koris (12%), Zosēnu jauniešu interešu centrs "GVD" (10%), skolēnu pašpārvalde (8%), folkloras kopa (8%), jaunsargi (6%), mazpulki (4%), svētdienas skola (2%).

31. 56% jauniešu uzskata, ka ir pietiekami daudz vietu, kur pulcēties, 44% uzskata, ka nav, kur pulcēties.

32. Jauniešiem trūkst: vietu, kur pulcēties, trenāžieru zāle, skeitparks, bmx trase.

33. Jauniešu iecienītākās pulcēšanās vietas ir: estrāde "Taces" un dažādi laukumi, piemēram, grāmatnīcas laukums, jauniešu centri, kultūras nami, bibliotēka, veikals "Stūris".

34. Visvairāk ierobežo jauniešu lietderīgu brīvā laika pavadīšanu finanšu trūkums un tas, ka nav kompānijas (46%), pasākumi notiek neatbilstošā laikā (40%), vecāku atbalsta trūkums, informācijas trūkums, un tas, ka esošās aktivitātes neatbilst interesēm (38%), līderu trūkums (36%), pasivitāte (28%), nekā nevēlēšanās (18%).

35. 52% jauniešu vecāki vienmēr zina, kur atrodas jaunieši, 40% jauniešu vecāki dažreiz zina, kur tie atrodas un 8% nezina, kur atrodas jaunieši.

36. Jaunieši uzskata, ka brīvprātīgais darbs ir: tāds darbs, par kuru nesaņem atalgojumu un pats esi pieteicies, nevis esi piespiests; palīdzēt sakopt apkārtni; cēla rīcība; kad dari darbu, ko vēlies un kas patīk; palīdzēt citiem; darbs, no kura gūsti pozitīvas emocijas, pieredzi, ne atalgojumu

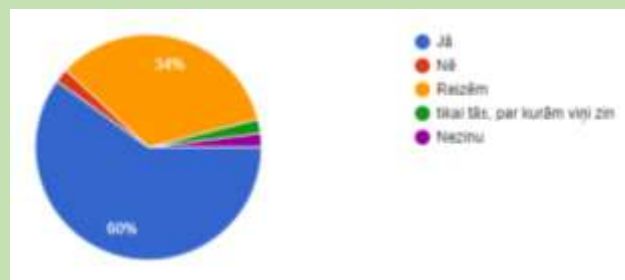
37. Brīvprātīgajā darbā iesaistīties būtu gatavi 48% jaunieši, 32% nav gatavi iesaistīties, 10% jaunieši, piedalītos, ja būtu interesantas aktivitātes.

38. 60% jaunieši ir kādreiz iesaistījušies kāda jauniešu pasākuma vai projekta organizēšanā, 36% nav to darījuši.

39. Lai veicinātu jauniešu aktivitāti un dalību jauniešu organizācijās, nepieciešams organizēt jauniešiem saistošas aktivitātes, ar atbilstošiem vadītājiem, palīdzību no pieaugušajiem, motivācija.

40. Jaunpiebalgas novada pašvaldības atsaucību pret jauniešu ideju/projektu īstenošanu un atbalstīšanu jūt 30% jaunieši, nejūt 16%, bet pieredze nav bijusi 46% jauniešu.

41. Jauniešu brīvā laika aktivitātes atbalsta 60% vecāki.

42. 44% jauniešu zina, kur iegūt informāciju par nodarbinātības iespējām, 10% nezin, 40% drīzķ nezin, nekā zina, kur iegūt šo informāciju.

43. 24% jauniešu zina, kur var saņemt palīdzību krīzes situācijās (psiholoģiskas grūtības, finansiālas grūtības, attiecību jautājumi, grūtības ģimenē u.c.), 24% nezin un 50% jauniešiem nekad nav bijusi vajadzība pēc palīdzības krīzes situācijās.

44. Informāciju par jauniešiem rīkotajiem pasākumiem un aktualitātēm Jaunpiebalgas novadā jaunieši iegūst: skolā (76%), sociālajos tīklos (58%), no afišām (56%), no draugiem (48%), novada mājas lapā (34%), ģimenē (22%), BJIC "Tagad" (22%), jauniešu interešu centrā "GVD"(14%), "Avīze Piebaldzēniem"(2%).

45. 70% jauniešu uzskata, ka informācija par jauniešu pasākumiem un aktualitātēm ir pietiekama, bet 28% tā neuzskata.

46. Interneta vide var būt nedroša un bīstama - nepieciešams būt piesardzīgam tā uzskata 90% jauniešu un 10% par to nav nekad aizdomājušies.